

egjelenik minden kedden.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz (Kovács-utca, 16. sz.) intézendők.

Bérmontatlan leveleket nem fogadjunk el.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Előfizetési feltételek:

Egész évre . . . . . 6 frt
Fél évre . . . . . 3 "
Negyed évre . . . . . 1 " 50 kr.

Hirdetési díj:

öt hasábos petit sor . . . . . 5 kr.

NYILTÉR:

három hasábos petit sor . 15 kr.

KASSA és VIDÉKE

POLITIKAI ÉS VEGYESTARTALMU HETILAP

ÉS A SZEPESI GAZDASÁGI EGYESÜLET KÖZLÖNYE.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak, általában a lap anyagi részét illető közlemények a kiadó-hivatalhoz (Pannonia könyvnyomda és kiadó-részvénytársaság, intéződéj.)

Hirdetményeket elfogad:

Hausenstein és Vogler Budapest. Bécsben, Berlinben, Münchenben, majnai Frankfurtban, Stuttgartban, Hamburgban és Bernben. Mosse Rudolf Bécsben, Prágában, Münchenben, Hamburgban, Nürnbergben, majnai Frankfurtban, Strassburgban, Berlinben, Zürichben, Boroszlóban és Nürnbergben. Lang L. nemzetközi hirdetési irodája Budapest. A délnémet hird. iroda Stuttgartban. A Jägerfeld könyvkereskedés Frankfurtban. Schlotte E. Bremában. Fort Jenő Lipcsében.

A „jó ember”-ek taktikája.

Van különböző és sokféle taktika aszerint, amint változatos és nagymennyiségű az indok és a cél, melynél fogva — és mely végett a taktikát érvényesíteni szokták.

Első sorban áll és igen fontos a hadi taktika. Ennek indokát mindenkor a saját hadsereg és ellenség lehetősége, célját pedig az ellenség kivivandó minél-nagyobb tulsúly képezi. A szerbek is alkalmazták ezt az indokból és e cél végett hátrálnak folyvást a török hadsereg előtt, míg alig-alig lehet kétséges, hogy a törökök még szintén hasonló alapon alkalmazták az előbbivel ellentétes azon taktikát, mely szerént most már az offenzívát megragadva törekvésnek mind-mélyebben benyomulhatni Szerbia beljébe.

De nemcsak a haretéren, hanem békében is: a politika mezéjén, a nemzetgazdaságban, a társadalom egyes törekvéseiben, az udvariasságban s többféleképpen szintén akadhatunk — ha jól figyelünk — a taktika egyes fajaira. Találkozunk vele az irodalomban, a sajtóban, a párt-életben, szóval mindenütt, hol érdek érdekek áll szemben. Sőt hol a főcél maga a közös, mennyiben az eszközök, az irány tekintetéből, melyek által és amely irányban amaz megvalósítható, megközelíthető, egyes nézetek igen szétágazók lehetnek s kinek-kinek ambíciója érdeke saját nézeteinek lehetőleg érvényt szerezni — még a közjóra, bár különböző módon, törekvő ellenfelek közt is előfordul és sokszor nagyban szerepel a . . . taktika.

Az alkotmányos életben leginkább választások alkalmával tűnik föl. Könyvelven ilyenkor kortesfogásnak nevezik és igen-igen sokféleképpen nyilvánul. Ilyenkor csupa taktikából kilissük az ellenfél titkos törekvéseit; elérendő sikerét paralyzálni sietünk; összejöveteleket tartunk; leereszkedünk; barátkozunk; pactálunk az ellenkező polussal; meghunyászkodunk azok előtt, kikre nézve máskor fenhordjuk orrunkat; polgártársaink kedvében járni iparkodunk; szavazataikért esengünk stb.

A sajtóban e taktika ellenfeleink gyanúsításában, — ha sikerült nekik felülemelkedni, minket megbuktatni s velünk a háttérbe-szorítás keserűségét megköstölteni, — azok kiméltelen lepszkolásában, netáni vívmányaik kisebbitésében, különféle ármánykodások világgá-bocsátásában, merő ráfágásokkal való illetésében, másoknak tőlök való elidegenítésében, de kiváltképpen rossz hirbe való keverésében mutatkozik legfényesebb . . . akarám mondani — legsötétebben.

Azokat, akik az alkotmányos küzdelmek visszasságait azután részint emigy, részint amugy a mindennapi élet társas köreire is átviszik s a boszuállás non-plus-ultráját az illem rovására követett passiv magatartá-

sában keresik, igen találóan jellemezte egyik ismerősünk a „jó ember”-ek „coterie”-ájának. Valóban olyanok ők, mint Paul de Cock „Un bon enfant” című regényének hőse. Mindenre készek, csak — hogy a coterie kétségbe ne vonhassa a coterie-ai közös cél iránti jóra való hajlamukat és pajtás-kodási készségességüket.

Amíg más esetekben a taktika tudományos képzettség, lélekjelenléti tájékozottság, hirtelen való feltalálás, kimélet, finomság kifolyása, ezeknél a „jó ember”-eknél eredménye az azon magát minden tettei vakmerőségnek, melynél fogva azt képzelik magukról, hogy a közönség — enunciatíóikban csalhatatlanoknak képes tartani őket.

A valdensisektől tanulták taktikájukat, kik azokat, akiktől eredménytel megalfoztatának, tétva nitókna k hirdették, részben hogy azok buzgalmit megerősítsék, részben hogy a döntő körök előtt őket gyűlöttekké tethessék. A valdensisek is egykor elleneik nyilatkozatait félre-magyarázni, tetteiket, eljárásukat elferdíteni, saját maguk előnyére kizsákmányolni törekedtenek; legfőbb céljuk pedig abban állott, hogy akikkel nem bírtak, akik által érvényesíteni akart befolyásuk határozottan megtörött. — azokat minden áron rossz hirbe keverni iparkodának.

Valóban nihil novi sub sole! Nines oly ujság, melynek előképe elő nem fordult volna — valahol. Merlin.

— A törökök valóban szerb földön állanak. Előnyomulásuk rendkívüli akadályokba ütközik s hihetőleg csak pár nap múlva lesznek azon helyzetben, hogy az ellenségre súlyosabb csapást mérhessenek.

— A montenegrói haretéren Bielek körül méltódték a küzdelmek s ez a tény ujjal megcáfolja amaz állítást, mintha Nikita fejedelem Moukhtar pasa hadait teljesen megsemmisítette volna.

— Eyub pasa hadosztálya Gurgosovatz felé előnyomult s a török csapatok a szerb sereg hadállását több órai harc után e hó 1-én elfoglalták. Solejman pasa szerb területen csatlakozott Eyub pasához. Döntő ütközet legközelebb váratik.

— Romania záros határidőt jelölt ki Törökországhoz intézett követeléseit elintézésére. A hadi készületeket ott szakadatlanul folytatják.

— Rudolf koronaörökös f. hó 21-én tölti be 18-ik évét és eszerint az uralkodó család házszabályai s az osztr. alkotmány értelmében e napon nagykorúvá lesz azaz képessé válik minden politikai functio teljesítésére. A jelentőség teljes ünnepeyre több európai dynastia látogatását várják. Magyar küldöttség is fogja üdvözölni a koronaörökösöt.

— A Konstantinápolyban szervezkedő magyar legióról szóló hírt Klapka következő konstantinápolyi távirattal cáfolja meg: „A magyar legiónak itt semmi nyoma és nines is szándékban ilyennek felállítására. A legió alakítására vonatkozó hír nem egyéb, mint a helyzet bonyolítására célzó koholmány.”

— A helyzet hová-tovább bonyolultabb lesz. Legújában egy összeesküvés nyomára jöttek Pakrában, hová még ideje korán a tényálladék megállapítása végett Zágrábból egy kormánybiztos és egy kir. ügyész egy század gyalogság kíséretében küldetett. A vizsgálat folyamában kiderült, hogy a múlt hó végén említett városban két kereskedő

lóra üve, ily kiállításokkal nyargalta be a várost „Eljen Milán szerb király! Le Ferenc Józseffel.” A lázadók elfogattak. Az összeesküvésben azonban több magasállású államhivatalnok is compomittálva van, kik közül a fő- és alispán állásaiktól már is felfüggesztettek.

Egy kis retrospectiv-szellőztetés.

Telvé voltak vele a kassai lapok, hogy közgyűlésünkön botrányos jelenetek fordultak volt elő.

Lapunk akkor e tárgyban a következő rövid megjegyzésen túl egyéb közleményt nem hozott. Így írtunk: „A városi törvényhatósági bizottsági közgyűlés f. hó (július) 17-én és 18-án egyesek részéről nagyon szenvedélyes és emiatt heves és zajos volt. Még lesz alkalmunk e kérdéseket, melyek körül e jelenség mutatkozott, fölleveníteni s bővebben fejtegethetni. Most csak azt hangsúlyoztatjuk, hogy az ily hangulat közdolgozokban egyáltalában nines helyén és a tagok közül kinek-kinek legszebb feladata odahatni, mikép a legellentétesebb nézeteket előidéző tárgyak is a bizottság méltóságához illően, kellő higgadsággal, minden személyeskedés nélkül, simán tárgyalassanak.”

Ámbar ezáltal ígéretet tettünk magának a tárgynak föllevenítésére, ezt mindamellett eddig is nem fogantatosítottuk. Hiedelmünk volt, hogy jobb házi bajainkat és gyengeségeinket inkább talán leplezgetni, semmint azokat a nyilvánosság elé terjeszteni bármilyen célból is.

Mint hogy azonban a roszakarat időközben e sajnós körülményt egyesek rovására kizsákmányolta s épen azokat tüntette fel krakerlekül, akiknek a láрма és veszekedés nem természetök és nem szokásuk, sőt minthogy bizonyos irányban „az irritált hangulat — mint Eder Ödön bizottsági tag ur mondá — csakugyan permanenssé kezd válni” leírjuk a dolgokat, hadd ítélhessen a nagy közönség is és összehasonlítás útján lássa, hol, melyik részén van az igazság és a kellő föllelési illendőség is.

A múlt havi 17-i bizottsági gyűlésre volt az iskolaszék tagjai megválasztása is kiírva. Tény az, hogy az iskolaszék 1875-re be nem adta számadását, holott ezt tenni kötelessége lett volna annyival is inkább, mert 1875 lejártá óta a választás napjáig egy teljes félesztendő torgott le. Erről a törvényben ez áll: „A községi iskolai szék választ az iskolák száma szerint egy vagy több gondnokot, ki az iskola vagyonát kezeli az iskolai szék utasítása szerint, az épületeket javíttatja s a hivatalnokok fizetését kiszorgáltatja s évenként az iskolaszék elé részletes és okmányokkal igazolt számadást terjeszt. E számadások, miután az iskolai szék által megvizsgáltattak, felülvizsgálat végett a községhez s onnan a tankerületi iskolai tanácsához tételnek át.” Így rendelkezik a törvény világos szavakkal.

Mit tett már most Francsek József, törvénhatósági bizottsági tag ur, midőn az iskolaszék mandatumának lejártával a számadások be nem adása miatt a 17-i gyűlésen interpellált, illetőleg e kötelesség teljesítését sürgető határozati javaslatot indítványozott?

Semmi mást, mint törvényadta jogát és a maga részéről kötelességét is gyakorolta.

(Ugyancsak ő volt ki körülbelül mult esztendeje is interpellált eziránt, s az ő sürgetése folytán történt, hogy 1873-ik és 1874-iki számadások végre 1875. december havában beterjesztettek.)

És mégis Eder Ödön ur a leghevesebb kifakadásban sietett visszautasítani a Francsek-féle indítványnak nézete szerint gyanúsításait s az állítólag abban foglalt sérelmet. Es midőn beszédét befejezte volna, ráadásul még ezen szavakat is hangoztatta: „másutt az ily interpellációkra bottal szoktak felelni.”

Másnap a Francsek-féle indítvány tárgyalás alá került. Szilcz István iskolai széki gondnok a számadások be nem adását azzal igyekezett

z első —
nem fo-
k kaszá-
zni, hogy
nnak da-
a helyett

t aranka
otgattam
széleket
vegyes,
vastagon
meg is
on hagy-
ak eleget
ódést sze-

mel győ-
nem ter-
egőletett.

kezdeti,
legalább
elmaradt
— külö-
alakban.
után — a
füvet ka-
t minden
tapasztal-
igyelembé
rtom azon
es felügye-
a hiányos

József.

l. oszt. II. oszt.

2	—
16	14
12	11
48	44
40	—
36	32
60	—
88	84
72	—
68	—
50	—
2	1 1/2
46	44
70	68
88	84
—	—
15	14
16	15
18	16
10	9
14	12
6	5
10	8
12	11
14	12
11	10
16	14
11	10
12	10

er Alajos.

ahol utazási-jegyek is válthatók, vagy pedig Kozák G. E. Kassán. 10-5

igazolni akarni, hogy jó barátai neki azt tanácsolták: „Ne adja be addig az újabb számadásokat, míg a már benyújtott előző számadásokra a fölmentvényt meg nem kapta a városi törvényhatóságtól.”

Francsek is felszólalt indítványa támogatására s kiemelve, hogy neki azt mondták, mikép Eder Ödön a fennebbi szavakat hangoztatta legyen, ámbár föl nem teszi, hogy Eder csakugyan azon szavakkal élt, de ha mégis, figyelmeztetni akarja Eder Ödön urat, miszerint „a totnak két vége van” ám.

Dr. Klekner erre kifejtette, hogy meg nem foghatja, miképen fordulhat elő közügyekben ilyen érzékenykedés; a számadásokat be kellett volna már adni s minthogy ez nem történt, ezt ő a maga részéről rosztalja s minthogy Francsek felszólalásában csak bizottsági tagsági teendőjét teljesítette, pártolja Francsek indítványát; a Szilcz igazolását helytállóan el nem fogadhatja, mert a fölmentvényt meg nem adásának eredménye a jog: azt sürgetni, de soha nem a jog arra: hogy a további számadások benyújtása megtagadathassék.

Most Eder Ödön ur elegyedett a vitába. Heveskedését azzal iparkodott menteni, hogy kiemelte, mikép ha Klekner tesz oly indítványt, arra rá sem hederit vala, ellenben oly embertől, milyennek Francsek urat az életben ismerni tanulta, az általa követett eljárás neki nehezen esett. Különben sajtáságnak találta, hogy Klekner Szilcznek a legönzetlenebb és legbüzdőbb ingyenes szolgálatát rosztalást képes indítványozni.

Dr. Klekner személyes kérdésben szót nyervén csak azt jegyezte meg, hogy *előtte a törvényhatósági bizottság erkölcsi méltósága sokkal nagyobb tisztelet tárgya, semhogy Eder Ödön urat személyeskedés azon terére, kövesse, melyen ő oly nagy bravourral mozog; neki Eder Ödön urhoz több szava ninesen; de kötelességének ismeri a közgyűlés előtt kijelenteni, mikép megfoghatatlan előtte, hogyan tudta Eder Ödön ur a Klekner szavaiból kimagyarázni, mintha Szilcznek önzetlen, lelkiismeretes és büzdő fíradós azért akart volna rosztalást indítványozni; nem ezt, hanem — el nem fogadva a Szilcz igazolását — újból is rosztalja a számadások be nem terjesztését.*

Itéljen a közönség akár objective, akár relative. Mi a magunk részéről nem tarthatunk az elítélteztől, épen oly kevésbé, mint az iskolaszéknek e hó 3-án tartott ülését illetőleg nem, amelyen a kassai reáltanoda érdemes igazgatója, Mauritz Rezsó ur, iskolai széki tag, midőn Klekneraziránt kért felvilágosítást, mikép történhetett, hogy az iskolai széki tagoknak bizottságokba való beosztásánál a székek törvényzerinti (nem-választott) tagjai teljesen kihagyttak, holott ők is jogszerint ép oly tagok, mint akárci más — szólót hivatkozva az épen kiosztott tanácskozási szabályokra s vindicalva magának az elnök erkölcsi jogát, a következő épületes szavakkal torkolta le: „Senki nem lopta a maga idejét. — Ha mindenki kétszer-háromszor fog szólni, úgy vegye mindenki kalapját és menjen.”*)

Dr. Klekner Alajos.

T. képviselőnknek, Juhász Mihály urnak választói előtt f. hó 16-án tartott beszéde.

(Vége.)

Azok, kik az egyezséget elvetik, csak két alternatívából indulhatnak ki u. m.:

a) Vagy azon meggyőződésben élnek, hogy ez időszerint egy előnyösebb egyezés is kieszközölhető; hogy annak keresztülvitelére magukat képeseknek tartják, erre vállalkoznak is.

b) Vagy azt kell hinniök, hogy az ország szellemileg és anyagilag: pénzügyében, iparában, kereskedelmében erősebb; az országnak és egyeseknek hitele *szilárdabb*, semhogy a szomszéd Ausztriával szemben egy nemzetgazdasági harc provocalása aggodalmakra okot szolgáltathatna; hogy az ország iparát, kereskedelmét, egész nemzetgazdaságunkat azon megrázkodtatásnak nyugodtan kitehetjük, melyet az osztrák nemz. bank irányában elvállalt súlyos kötelezettségeinknek egyszerre leendő beváltása, s a további hitelnek megvonása előidézne; hogy az állam, az üzletvilág, a kereskedelem: a háromféle bankjegyforgalom, és a magyar bankjegy disagiójának hátrányait megromlás nélkül elviselni képesek.

Azon tiszteletem kijelentése mellett, melylyel mások véleménye iránt mindenkor viselkedem: határozottan mondhatom, hogy a felállított alternatívák közül az egyiket lehetetlen-

*) Ha a közügy engedné: hasonló urak elkerülésére csakugyan ez volna a legegyszerűbb methodus. Szerk.

nek, a másikat veszélyesebbnek tartom mint sem annak az országot kitenni szabad lenne-

Mi az elsőt illeti, az iránt az országban ma már mindenki tisztában lehet, hogy ez időszerint a megkötöttnél előnyösebb egyezséget kieszközölni nem lehet.

Akit erről meg nem győzött az, hogy az egyezséget oly hazafias kormány kötötte meg, melyet a parlament tulnyomó többsége támogatott; hogy az egyezséget elfogadják a helyzet magaslatára emelkedett mindazon férfiak, kik eddig egy a nemzet, mint a fejedelm bizalmát megnyerték: azokat meggyőzheti és valószínűleg már meg is győzte azon agitatio, mely az egyezés ellen az örökös tartományokban is felidézett.

Az egyezés elvetése tehát ugyanazonos a nemzetgazdasági harc ezidőszerinti megindításával, midőn déli határainkon háború dúl; midőn Europa békéje fentartásának érdekében a fejedelmi találkozások egymást érik; midőn a béke fentartására irányozott külpolitikánk, illetőleg az ezen politikát képviselő magyar külügyministerünk megbuktatására bizonyos oldalról minden elkövetetik; midőn az ez irányu agitatio országunk belsejében is tápot és támogatást talál.

Bevallom, hogy nekem egy kétes kimeneteli harc provocalására bátorságom nincs.

Bevallom, hogy hazámat a beláthatlan és többé fel nem tartóztatható nemzetgazdasági harc esélyeinek kitenni nem merem. Avagy mondja meg nekem bárki, hol van azon párt, mely — hol vannak azon férfiak akik a jelen kormány megbuktatása után az állam ügyeit erős kézzel megragadják, a kormányt biztosan vezessék. Hol van a biztosíték arra nézve, hogy válság provocalása esetén amost nyert előnyöket is megtartani képesek leszünk?

A politikusnak nem az a feladata, hogy elvekhez, jelszavakhoz mereven ragaszkodjék, hanem, hogy mérlelje, vegye számba a tényleges viszonyokat, s a beállható két rossz közül választja a kisebbet.

Kormányunk ekként járt el.

Az általa megkötött egyezés nem kielégítő ugyan, de a jelen helyzetnél még is határozottan jobb. Megovja a hazát a beláthatlan esélyektől. Ez egyezés által megmenekülünk a vámréstitutio által eddig szenvedett veszteségeinktől. A fényüzési tárgyakra nézve felemelt vámok által állampénztárunk számba vehető előnyben részesülend. Nyers terményeinket s félgépjárményainkat vám fogja védeni. A felállítandó bank képes leendő kielégíteni a mezei gazdaság, ipar- és kereskedelem hitelszükségletét. Mindezek oly előnyök, melyeket jelszavakért veszélyeztetni nem szabad.

Köztudomásu dolog, hogy az alkudozások folyama alatt, kormányunk tárcáját ismételve a fejedelm rendelkezése alá bocsátotta. Köztudomásu dolog az is, hogy a lemondáshoz való ragaszkodás kormányunkat, s különösen annak elnökét oly népszerűséggel ruhazza vala fel, s annak befolyását oly nagygyá tette volna, minővel ez országban talán senki nem rendelkezett. Ha tehát a kormány, különösen annak elnöke mindennek tudatában az öt népszerűtlent, befolyását gyengítő egyezséget mégis megkötötte, ezt csak oly körülmények és aggodalmak közt tehette, midőn a cselekvés, a helyen való maradás, önfeláldozása mellett is kötelességgé válik. Ez volt nézetem szerint döntő kormányunk elhatározására, s ettől a hazafiai elismerést megtagadni nem lehet, nem szabad.

Előadtam rövideden, mennyiben egy alkalmi beszéd keretében összefoglalható volt, az országgyűlés működését. Elmondottam őszintén az indokokat, melyek engem a kormány által megkötött egyezésnek elfogadásánál vezéreltek.

Kérdem, ki az önök között, ki hasonló előzmények és viszonyok és általam jelzett hazafiai meggyőződés és aggodalmak között más eljárást követett, másképp cselekedett volna?

Épen ez okból, midőn jó akaratukért, hogy beszédemet türelemmel végig halgatták, hálás köszönetemet nyilvánítom; kérem, engedjék remélnem, mikép bizalmukkal és jó tanácsukkal jövőre is megajándékoznak, megörvendeztetni fognak.

Beszédemet azon óhajttással végzem be: hogy az isteni gondviselés terjeszse ki áldását hazánkra és városunkban mindnyájunkra!

Levelezés.

Sz. - Pétervár, jul. 27-én.*)

Kedves barátom! Jövő hónapban épen egy éve lesz, hogy hasonló körülmények közt reád gondoltam. Akkor I. Napoleon „Arc d'etoile” néven ismert világhírű diadalivének tetőzetéről tekintetem le a lábaimnál elterülő világvárosra s Versailles vízműveinek tündérjátéka fölött merengtem el. Most ugyanezek a világ, kétségkívül egyik legbámulatosabb műve, az Izsák templom tornyáról hordom körül tekintetemet! egy kisebb, de nem kevésbé nagyszerű világváros fölött s Peterhof hullámainyaldosta márványterrasze-járól hallgatom a hánykodó tenger moraját.

A gondolatok minő tömkelege, az érzelmek mily esodálatos vegyülete keletkezik lelkemben, midőn a világ eme két pontját, melyeket nem csupán földrajzi távolság, de egészen különböző világnézet, néprajzi sajtáságok s történelmi hivatás választanak el egymástól, összehasonlítom s egyuttal hazámra gondolok, a mely utóvégre is kell, hogy összes működésünk kiindulási- s célpontját képezze. Azt mondják, a szerelem mindenkit költővé tesz. Ép oly kétségtelen, hogy az emberi szellem nagyszerű nyilvánulásainak szemlélete is nemcsak képzelőtehetségünket ragadja meg, de az értelem világát is szélesíti s sok előbb nem ismert eszmék s érzelmek forrását nyitja meg. Mint a tűz, hogy fénye s melege gyarapodjék s terjedjen, folytonos tápot igényel, úgy az emberi szellem működésének fokozására is a természeti képességeken kívül kedvező anyagi és erkölcsi tényezők szükségeltetnek, melyek ha megvannak, a szellem fejlődése is gyorsabb s működésének nyilvánulásai is nagyszerűbbek lesznek. Ha ismernők — ily értelemben nyilatkozik Eötvös — a körülményeket, melyek közt valamely nagy ember emelkedett, bámulnánk, mily kevés az, mit magának s mily sok, mily helyzetének köszönhet.

Bizonyos, hogy az esetlegesség, a véletlen szeszélye sokkal jelentékenyebb tényező életünkben, semmint első tekintetre látszik s a sors vonta korlatok szétrobantása mindig erőszakos moivet, szellemünknek valóságos forradalma. Mi különös sines tehát benne, hogy a szemlélet gazdag s változatos színeképe bennem is sok oly gondolatot s érzelmeket támasztott, melyek szellememnek azelőtt idegenek voltak. Épen ebben rejlik az utazás szellemfejlesztő, kedélyképző s erkölcsnemesítő ereje, aminek aztán az a természetes következménye, hogy a tapasztalatok gazdagsága amint egyszerűl tagasb látkört nyit meg előttünk, úgy másrésztől itéletünknek szigorubb tárgyilagosságot s érzületünknek emberies, nemesebb jelleget kölcsönöz. Fájdalom, a ragyogó fény itt is nagy árnyékot vet s a tragikai háttér nem hiányzik. Ugy vagyunk az emberi szellem fejlődésével, mint egy havas megmászásával. Lent szelid légtör, gazdag tenyereszt, szűk látkör, az igények egyszerűsége s a korlátoltságban, mint Jean Paul mondja, élvezett teljes boldogság. De az ut feljebb viszen; haladunk, fejlődünk kell, mert a természetben nines megállapodás; a látkör szélesbül; bizonyos kiesinylő önteltséggel tekintünk a völgybe alá; de a nap heve is égetőbb leszen, szellemünk naivsága, rugékonysága gyengül, reményeink sem oly világos-zöldek, mint a völgy fáiak levelei, hanem a magasabb légtör sötétebb zöldjét öltik magukra; az ész világa szélesbül, a szív birodalma összeszorul. Végre a hegy tetejére jutunk; a kilátás végtelen, de körülöttünk minden kopár; a légtör dermesztő s a hely, melyen lábunkat megvetjük, csak is arra elégséges, hogy egy sirt befogadjon. Minő kéjérzet fog el, ha e sivár magaslaton csak egy zöld tűszalt is találunk, melyen tekintetünk megpihenhet.

Ez az emberi élet képe általában s kiváltképen a nem egészen közönséges szellem fejlődésének a menete. Ez Schiller ismert mondatának: „csak a tévelyben van az élet és a tudás halál” értelme, melyről Schiller egyik kassai interpresze azt állította, hogy azok az idők elmúltak, midőn ez igaz volt. Nem multak biz azok el s igaz marad az, míg ember leszen a földön. Csak a helyes felfogás ideje nem jött még el számára.

De mit untatnak hosszadalmas elmefuttatásokkal? Nemde különös bevezetés egy szt-pétervári levélhez? Oly kevés jellemző van benne, hogy akárhonnán is irhattam volna. És mégis nem hiszem, hogy volna a világon az említett két helyen kívül több pont, mely ily elmélkedésre ragadhatna s az emberi lét áttekintésére s megítélésének hasonlóan magas s tág alapot adhatna. Főlek, lesznek, kik félre fognak érteni. Szavaim egyszerű magyarázata: „a szemlélték s tapasztaltak megragadó nagyszerűsége a gondolkodás magaslatára emelt, melyen tekintetünk a végtelenbe vész, de ahol egyuttal annál súlyosabban érezzük az elhagyta-

*) Lapunk főmunkatársának e több tekintetből jelentékeny levelére fölhívjuk t. olvasóközönségünk nagybeesű figyelmet. Szerk.

tottság gy...
át minden...
esatolnak...
mint inkább...
Áhítatos...
azon nagys...
tott meg e...
liség mind...
gondolatna...
közlekedő...
követelése...
nem érfe...
de a kopár...
besben ny...
zott erővel

De h...
neked éjsza...
találón ne...
megvolt a...
tességei?...
talán épen...
mára? Ez...
néhány ész...
hogy e rész...
tudnod kell...
keveset be...
ahol politik...
dig igen es...
az Isten m...
lemnek, m...
chinai falon...
esélyekkel

Az é...
jellemzhet...
Blasius tet...
tapasztalat...
Ismeretese...
„Kronstadt...
s az emb...
szerint a...
Ez élvezet...
Csak lassan...
láikkal, ny...
s sajtáságn...
Izsák-kupo...
keztet. Ejs...
tűje emelk...
nek hallha...
tanulmány...
az apostoli...
változás te...
ezüst s a...
esillagokka...
a távolban...
Holland, a...
nyujtanak...
„A granit...
lota-sorok...
tengerésze...
jobbról a...
tája, az...
végre egés...
terül el...
nem igen

Es h...
a körültek...
reikkel, a...
Peterhofot...
dami Sans...
palmáját...
a vegyész...
a finn ten...
műveivel...
város és e...
Katalin kö...
az ezeregy...
multra ra...
szívünk k...
— el a sz...
e nagysze...
emlékezote...
fordítsuk.

A kö...
itt is a kö...
gyobb mér...
jezest has...
leghibbe...
gárok rés...
templomok...
e célra; a...
bevallott;...
a felkelők...
lönben oly...
gával rag...
amint a h...

*) Az...
„az Isten na...
mondás es...
otthonos; é...
denhatósága...
meggyőződ...

Épen egy közt read "Vernille" néven... Most legbámula... m kevésbé... hanykódó

az érzelmei... lelkemben... nyeket nem... különböz... mi hivatás... m s egyut... re is kell... célpontját... denkit köl... az emberi... zemlélete is... meg, de az... bb nem is... meg. Mint... djék s ter... az emberi... természeti... erkölcsi té... ggvannak, a... ésének nyil... a ismernők... a körül... gy ember... mit ma... köszönhet... en szeszélye... semmint... rlatok szét... szellemünk... sines tehát... ozatos szin... s érzelmet... tt idegenek... emfejlés... minek aztán... y a tapaszt... gsb látkört... léletünknek... nek em... Fájdalom, a... s a tragikai... az emberi... megmászása... észet, szük... orlatottság... teljes böl... nunk, fej... és megáll... kiesinylő... de a nap... vvsága, ru... oly világos... nem a ma... agukra; az... összeszorul... és végtelen... s dermesztő... csak is arra... inó kéjézet... gy zöld fü... epihienhet... kiváltképen... lődésének a... k: "csak a... l" értelme... ese azt álli... lón ez igaz... marad az... yes felfogás

az érzelmei... lelkemben... nyeket nem... különböz... mi hivatás... m s egyut... re is kell... célpontját... denkit köl... az emberi... zemlélete is... meg, de az... bb nem is... meg. Mint... djék s ter... az emberi... természeti... erkölcsi té... ggvannak, a... ésének nyil... a ismernők... a körül... gy ember... mit ma... köszönhet... en szeszélye... semmint... rlatok szét... szellemünk... sines tehát... ozatos szin... s érzelmet... tt idegenek... emfejlés... minek aztán... y a tapaszt... gsb látkört... léletünknek... nek em... Fájdalom, a... s a tragikai... az emberi... megmászása... észet, szük... orlatottság... teljes böl... nunk, fej... és megáll... kiesinylő... de a nap... vvsága, ru... oly világos... nem a ma... agukra; az... összeszorul... és végtelen... s dermesztő... csak is arra... inó kéjézet... gy zöld fü... epihienhet... kiváltképen... lődésének a... k: "csak a... l" értelme... ese azt álli... lón ez igaz... marad az... yes felfogás

az érzelmei... lelkemben... nyeket nem... különböz... mi hivatás... m s egyut... re is kell... célpontját... denkit köl... az emberi... zemlélete is... meg, de az... bb nem is... meg. Mint... djék s ter... az emberi... természeti... erkölcsi té... ggvannak, a... ésének nyil... a ismernők... a körül... gy ember... mit ma... köszönhet... en szeszélye... semmint... rlatok szét... szellemünk... sines tehát... ozatos szin... s érzelmet... tt idegenek... emfejlés... minek aztán... y a tapaszt... gsb látkört... léletünknek... nek em... Fájdalom, a... s a tragikai... az emberi... megmászása... észet, szük... orlatottság... teljes böl... nunk, fej... és megáll... kiesinylő... de a nap... vvsága, ru... oly világos... nem a ma... agukra; az... összeszorul... és végtelen... s dermesztő... csak is arra... inó kéjézet... gy zöld fü... epihienhet... kiváltképen... lődésének a... k: "csak a... l" értelme... ese azt álli... lón ez igaz... marad az... yes felfogás

az érzelmei... lelkemben... nyeket nem... különböz... mi hivatás... m s egyut... re is kell... célpontját... denkit köl... az emberi... zemlélete is... meg, de az... bb nem is... meg. Mint... djék s ter... az emberi... természeti... erkölcsi té... ggvannak, a... ésének nyil... a ismernők... a körül... gy ember... mit ma... köszönhet... en szeszélye... semmint... rlatok szét... szellemünk... sines tehát... ozatos szin... s érzelmet... tt idegenek... emfejlés... minek aztán... y a tapaszt... gsb látkört... léletünknek... nek em... Fájdalom, a... s a tragikai... az emberi... megmászása... észet, szük... orlatottság... teljes böl... nunk, fej... és megáll... kiesinylő... de a nap... vvsága, ru... oly világos... nem a ma... agukra; az... összeszorul... és végtelen... s dermesztő... csak is arra... inó kéjézet... gy zöld fü... epihienhet... kiváltképen... lődésének a... k: "csak a... l" értelme... ese azt álli... lón ez igaz... marad az... yes felfogás

az érzelmei... lelkemben... nyeket nem... különböz... mi hivatás... m s egyut... re is kell... célpontját... denkit köl... az emberi... zemlélete is... meg, de az... bb nem is... meg. Mint... djék s ter... az emberi... természeti... erkölcsi té... ggvannak, a... ésének nyil... a ismernők... a körül... gy ember... mit ma... köszönhet... en szeszélye... semmint... rlatok szét... szellemünk... sines tehát... ozatos szin... s érzelmet... tt idegenek... emfejlés... minek aztán... y a tapaszt... gsb látkört... léletünknek... nek em... Fájdalom, a... s a tragikai... az emberi... megmászása... észet, szük... orlatottság... teljes böl... nunk, fej... és megáll... kiesinylő... de a nap... vvsága, ru... oly világos... nem a ma... agukra; az... összeszorul... és végtelen... s dermesztő... csak is arra... inó kéjézet... gy zöld fü... epihienhet... kiváltképen... lődésének a... k: "csak a... l" értelme... ese azt álli... lón ez igaz... marad az... yes felfogás

az érzelmei... lelkemben... nyeket nem... különböz... mi hivatás... m s egyut... re is kell... célpontját... denkit köl... az emberi... zemlélete is... meg, de az... bb nem is... meg. Mint... djék s ter... az emberi... természeti... erkölcsi té... ggvannak, a... ésének nyil... a ismernők... a körül... gy ember... mit ma... köszönhet... en szeszélye... semmint... rlatok szét... szellemünk... sines tehát... ozatos szin... s érzelmet... tt idegenek... emfejlés... minek aztán... y a tapaszt... gsb látkört... léletünknek... nek em... Fájdalom, a... s a tragikai... az emberi... megmászása... észet, szük... orlatottság... teljes böl... nunk, fej... és megáll... kiesinylő... de a nap... vvsága, ru... oly világos... nem a ma... agukra; az... összeszorul... és végtelen... s dermesztő... csak is arra... inó kéjézet... gy zöld fü... epihienhet... kiváltképen... lődésének a... k: "csak a... l" értelme... ese azt álli... lón ez igaz... marad az... yes felfogás

az érzelmei... lelkemben... nyeket nem... különböz... mi hivatás... m s egyut... re is kell... célpontját... denkit köl... az emberi... zemlélete is... meg, de az... bb nem is... meg. Mint... djék s ter... az emberi... természeti... erkölcsi té... ggvannak, a... ésének nyil... a ismernők... a körül... gy ember... mit ma... köszönhet... en szeszélye... semmint... rlatok szét... szellemünk... sines tehát... ozatos szin... s érzelmet... tt idegenek... emfejlés... minek aztán... y a tapaszt... gsb látkört... léletünknek... nek em... Fájdalom, a... s a tragikai... az emberi... megmászása... észet, szük... orlatottság... teljes böl... nunk, fej... és megáll... kiesinylő... de a nap... vvsága, ru... oly világos... nem a ma... agukra; az... összeszorul... és végtelen... s dermesztő... csak is arra... inó kéjézet... gy zöld fü... epihienhet... kiváltképen... lődésének a... k: "csak a... l" értelme... ese azt álli... lón ez igaz... marad az... yes felfogás

tottság gyötrelmeit s annál-nagyobb hévvel ölelünk át mindent, mi felénk hajlik, mihez rokonkötelékek esatolnak. Ez nem annyira az egyén szellemi ereje, mint inkább a helyzet természetszerű folyamánya. Áhitatos esodalkozással borultam azért én is le azon nagyszerűség előtt, mely ily tág látkört nyitott meg előttem; de egyuttal érezem az egyedüliség minden képzelhető kinjait; érzem, hogy a gondolatnak s érzelmenek ki kell törni, hogy a közlekedés természetünknek egyik legszarnokibb követelése. Így fogamzott a levél eszméje, mely nem ér fel ugyan a szóbeli közlés gyönyörével, de a kopár magaslapon egy jelentéktelen fűszál is beesben nyer, amennyiben hatása is reánk fokozott erővel bír.

De hát mit irjak tulajdonképen? Irjam le neked éjszak eme Rómáját, vagy mint nem-kevésbé találon nevezték el, Palmyráját, melynek szintén megvult a maga Zenobiája? Soroljam fel nevezetességeit? Eseteljem a hullámzó népeletet, vagy talán épen politikai vezéreiket irjak lapod számára? Ez utóbbi tekintetben is fogok kockáztatni néhány észrevételt, ambátor nem titkolhatom el, hogy e részben némi aggodalom fog el, amennyiben tudnod kell, hogy itt keveset politizálnak, általában keveset beszélnek, de annál többet tesznek, és ahol politikai eszmeeserébe boesátkoznak, ezt mindig igen eszélyesen s ovatosan teszik, mert hiába az Isten messze van, de a cár keze elér*) s levelemnek, míg rendeltetése helyére jut, még egy chinai falon kell átvándorolni s ki tudja, minő esélyekkel még megküzdnie.

Az éjszakai óriás szekvárosát jobban nem jellemezhetném, mint azt egy braunschweigi tanár, Blasius tette, ki éveket töltött Oroszországban s tapasztalatait két vaskos kötetben boesátotta közre. Ismertetéséből pár jellemzőbb helyet ide ígátok: „Kronstadtól mintegy másfél óráig tart még az ut s az embernek van elég ideje, tekintetét kedve szerint a mind-inkább közelgő városra legeltetni. Ez élvezet azonban kezdetben nagyon is szerény. Csak lassanként tűnnek elő a magas dómok kupoláikkal, nyilhegyes csucsakkal és hagymafejűekkel s sajátos benyomást idéznek elő. A hatalmas Izsák-kupola a Pantheonra és így Párizsra emlékeztet. Éjszakon Péter és Pál kiállhatatlanul sugár tije emelkedik a császári sírok felett s a betérőnek hallhatólag kiáltja, hogy Nagy Péter művészeti tanulmányainak egy részét Hollandban tette. Délen az apostoli Wladimir, szent Katalin és az Urszine-átvaltozás templomának kupolái emelkednek, arany, ezüst s a legtündöklőbb színekben ragyogva s csillagokkal behintve, melyek napokként fénylenek a távolban. Most tudjuk, hol vagyunk. Roma és Holland, Byzanz és a mongol sivatagok kezét nyujtanak egymásnak Newa moesáros partján át.“ „A granitpartokon, ameddig csak a szem lát, palota-sorok emelkednek; baloldalon a bányászati, tengerészeti s tudományos academia és az erőd; jobbról a synodus, senatus s az udvar téli palotája, az Eremitage és a márványpalota, s ha végre egészen az Izsák-hidig hatoltunk, oly kilátás terül el előttünk, melyhez hasonlót Európában nem igen találunk.“

Es ha ehhez vesszük még Pétervár vidékét, a körülfekvő számos szigetot, terjedelmes sétátereikkel, a császári kéjlokotokat, Zarskoje Szelot és Peterhofot, melyek még Versailles-nak és a potsdami Sans-souci-nak is ketessé teszik a verseny pálmáját, a gyönyörű Newat, melynek vizét a a vegyészek Európa legtisztább vizének mondják, a finn tengeröblöt vitorlás hajói s kisebb vízjárműveivel; másrészt meg emlékezetünkbe idézzük a város és e birodalom történetét, jelesen Péter és Katalin korát, kábultság fog el s a mig egyrészt az ezeregy éjszakai regék eme megvalósítása bámulatra ragad, másrészt nehéz nyomást érzünk szívünk körül, mely futni, menekülni kényszerít — el a szabad természetbe, hogy tekintetünket mind e nagyszerűség szemlélésétől elvonva, egyuttal emlékezőtehetségünket a mult sötét képeitől elfordítsuk.

A közvéleményt és sajtót, mint a kormányt, itt is a keleti események foglalkoztatják a legnagyobb mértékben. A „kinszenvedő“ — ezt a kifejezést használom, mert az oroszok ez felel meg leghibebben — tehát a kinszenvedő szerbek és bolgárok részére mindenütt gyűjtések rendeztetnek, templomokban és utcasarkokon perselyek szolgálnak e célra; a rokonszenv és érdekeltség oly nyílt és bevallott; a közérzet oly hatalmasan nyilatkozik a felkelők részére, hogy aligha nem fogja a különben oly ovatos s körültekintő kormányt is magával ragadni A hármasszövetség tartósságában, amint a helyi lapokból kivettem, nines mit bizni,

*) Az orosz közmondás tulajdonképen így hangzik: „az Isten nagy és a császár igen messze van.“ De e közmondás csak déli Oroszországban, jelesen Moszkva vidékén otthonos; éjszakon épen az ellenkező áll; itt a cár mindenhatósága s jelenlétéről minden ember erősebben van meggyőződve, mint az Istenéről. Sz. I.

az érdeklődés, mihelyt élesebben lép előtérbe, felbontja azt oly könnyen, mintha sohasem létezett volna. Nagyobb a bizalom Német- és Olaszország iránt. Ennek megszilárdítását fogja eredményezni az olasz trónörökös látogatása, ki valóban nem pusztán illembeli, de félreismerhetlen előzékenységgel találkozott itt mindenütt s a lapok már is tartózkodás nélkül hirdetik Olaszországot, mint Oroszország szövetségeseit a keleti kérdésben. Annál-nagyobb a hidegség és elkeseredettség Angolország, sőt Ausztria-Magyarország iránt is úgy, hogy bizony állithatni, hogy e hármasszövetség valóban pusztán Andrassy személyéhez van kötve, holott a politikai kérdésekben érdeklődőség s nem személyes rokon-, vagy ellenszenv a döntő tényező.

Ezzel bezárom talán nagyon is hosszúra nyújtott közleményem. Meglehet, mikorára rendeltetése helyére érkezik, én is már otthon leszek. Két napig még itt időzöm s aztán Helsingforsba megyek. De majd el is felejtém; nyugtasd meg jó barátaimat s értesd meg velők: éghajlatot változtatni nem anyyi, mint szívet, érzelmet változtatni és a korlátolt gondolkodás épenséggel nem egyértelmű a hazafisággal. Különbön e tárgyról alkalmilag még többet. Es most Isten veled.

Dr. Szemák István.

V e g y e s e k.

— *Ő cs. ap. kir. Felsége* a szepesi káptalan-nál üresedésben levő utolsó kanonokságot *Liphay László* mindszenti lelkésznek a tiszteletbeli kanonokságot pedig *dr. Vajdovszky János* szepes-olaszi lelkésznek adományozni kegyeskedett.

— *Mint a „Nemz. Hirlap“* írja — Rimeli Károly, apát, ki a trónörököszt a magyar nyelvben oktatta, egészségi okokból elhagyja jelenlegi állását. *Hír szerint kassai püspökké fog kinevezetni.*

— *Katinszky Géza*, eddigi mádi segédlelkész, a helybeli püspöki tanító-képezdehez tanárrá nevezetett ki.

— *Városunk polgármestere* a kassai közkorházi 1877. évi költségvetésnek megvizsgálása s megállapítása tárgyában a f. hó 8-án délutani 5 órakor a tanásteremben tartandó közgyűlésre a korházi alapító és rendes tagokat meghívja.

— *Lapunk* mai számához mellékeljük a „Falusi könyvtár“-ra szóló előfizetési felhívást. Már egy izben ajánlottuk e korszerű s üdvösnek ígérkező vállalatot. Ez ajánlatunkat ezuttal, midőn t. olvasóink beesés figyelmét e felhívásra fordítjuk, csak ismételni tudjuk.

— *A kassai járás bírójá, Koós Kálmán*, hivatalos tisztelettel tudatja, hogy a vezetése alatt álló járási szolgabíróság székhelyét f. évi augusztus-hó 1-ső napjától kezdve Kassáról Csécs községbe tette át — s hivatalos összeköttetéseit a szepsi kir. postahivatal utján közvetítendi.

— *Sajnálattal* vesszük azon szomorító hírt, hogy megyénk várnagyja és a ranki-fürdői rendőr biztos, Dióssy Pál, e hó 5-én, éjjel hirtelen beállott szivgöresök folytán meghalálozott. Béke porai föltt.

— *Kövér János* tanító urnak lapunkban megkezdett értekezését a magánházi és a nyilvános nevelésről eddig tárgyalmaz miatt nem folytathattuk. Legközelebb rá kerül a sor.

— *Az iskolaszék* f. hó 3-án, tartott ülésében a mult ülési jegyzőkönyv hitelesítése után a következő tárgyak kerültek elintézés alá: 1-ör a tanfelügyelő legközelebbi átiratára nézve Julász Mihály igenlő felszólalása után határozva lón, hogy az iskolaszéki elnök által a lefolyt tanévről a városi törvényhatósághoz beterjesztett jelentés másolata a tanfelügyelőségnek által fog küldetni; 2-ör. Szenyzy helyettes tanítónak folyamodása, melyben magának a pályázati hirdetmény értelmében való fizetésének hátralékát is utalványoztatni kéri nagy szótöbbséggel visszautasítólág intézetett el. 3-ör. megállapított a jövő tanévre vonatkozó budget, melynek egyes tételeit illetőleg nevezetes, hogy mig a polg. tanoda igazgatói fizetés a városi budgetben 300 frtal szavaztatott meg, az elemi iskolai igazgatónak pedig a mult évre 400 frt volt ugyan-csak a városi budget alapján kiutalványozva s kifizetve; amannak a következő tanévre 200 frt, emennek 300 frt lón ebbe a költségvetésbe igazgatói fizetés címén fölvéve

— *Az eperjesi kath. főgymnásium* t. igazgató-ságától a következő pályázati közleményt kaptuk, melyet készségesen közzétéve, arra egyuttal az illetők figyelmét fölhívjuk. Az eperjesi kir. kath. főgymnásium rom. kath. vallásu szegény növendékeit segélyző egyesület tápintzetebe a jövő 1877-i tanévre élelmezés illetőleg ebéd- és vacsorával való ellátásra negyven (40) gymnásiumi növendék vétetik fel, nevezetesen: 1. négy tanuló egészen ingyen. 2. négy tanuló havonként 1 frtnyi tápdij fizetésé mellett. 3. négy tanuló havonként 2 frtnyi tápdij fizetésé mellett. 4. négy tanuló havonként 3 frtnyi tápdij fizetésé mellett. 5. hat tanuló ha-

vonként 4 frtnyi tápdij fizetésé mellett. 6. tízen-nyolc tanuló havonként 1 frtnyi tápdij fizetésé mellett. Ezen táphelyekre azon megjegyzéssel hirdettetik ezennel pályázat, hogy a négy ingyenes helyre csak gymnasiumi I. osztályt végzett példás, vagy dieséretes viseletű és kitűnő, vagy jeles előmenetelű tanulók, pályázhatnak; a többi helyekre pedig legalább jó viseletű és L. rendű általános osztályzatot nyert és a jövő tanévben leendő I. osztályu növendékek is felvétetnek, végleges felvételök azonban a felvételi vizsgálat sikerétől függ. A pályázók felhivatnak, miszerint szegénységi és most mult 1877. tanév végén nyert iskolai bizonyítványaikkal felszerelt folyamodványaikat az egyesület igazgató-választmányához címzetten a f. é. augusztus 15-éig ezen főgymnásium igazgatójánál mint a választmány elnökénél nyujtsák be. Kelt Eperjesen az igazgató választmányok 1876. évi június 16. tartott üléséből. Nuber Sándor s.k. vál. elnök. Vida Aladár s.k. vál. titkár.

— *Szekács József* a magyar irodalom egyik legrégebb bajnoka s a bányakerület volt superintendense vasárnap éjjel hosszabb szenvedés után életének 67. évében elhunyt.

— *A miskolci honvédegyelet* — mint a Miskolc — írja mult hó 30-án, tartotta még a zsolcai esata évfordulójának emlékünepét. Tömegben vountak ki az ezen esatában elesettek sirján emelt honvédelemkéhez, énekelték a „Szózat“-ot, Serföző, egyleti elnök, mondott alkalmi beszédet; Dubkay, f-zsolcai kath. lőkész végezte az egyházi szertartást s Kmety miskolci polgár jó benyomást tett beszéde után Kossuthot éltetve fejezték be az ünnepelet.

— *A vallás- és közoktatás ügyi m. kir. minister* Gönczy Jánost, a kassai gépészeti szaktanoda helyettes tanárat, az ujvidéki kath. főgymnásiumhoz rendes tanárrá nevezte ki.*)

— *A kisbirtokosok földhitelintézete* ügyében működő bizottság a ministertanács ez iránti határozata folytán ujabb javaslatokat terjesztett fel, melyek elfogadását az intézet érdekeben kérte. A minister tanács tárgyalás alá vette e javaslatokat, s azok egy részét a pénzügyminister indítványára bár némi módosítással, elfogadta.

— *A „Deák Ferencnek* emelendő szoborra, az e tárgyban működő bizottság felhívásának lapunkban való közzététele óta, adakoztak: Szentlélek László úr 1 frt, Gömörly Matyás úr 1 frt, Kosztka Victor ur, 1 frt, Schaller Ernő ur 1 frt, Paulikovits Lajos ur 1 frt, és Hegedüs Lajos ur 1 frtot összesen = 6 frt.

— *A Deák-emlékszobor* tárgyában a terézvárosi klub tegnap tartott választmányi ülésében elhatározta, miszerint a klub tekintélyesebb összeggel fejezze ki kegyeletét a halhatatlan Deák Ferenc iránt; e célból körében gyűjtést és jótékonyceitű előadást rendez. Nem követhetné-e e nemes példát a kassavárosi szabadelvű párt is?

— *A közegészségügy rendezéséről* szóló törvény életbeléptetéséig a belügyminiszter szabályrendeletet boesátott ki valamennyi törvényhatósághoz az egészségre ártalmas tápszerek és italok, valamint az egészségre veszélyes tárgyak letoglalásáról, elkobzásáról és megsemmisítéséről, melyben azokat felhívja, hogy a szabályzatot, melyet a hivatalos lap július 28-iki száma egész terjedelmében közöl, az illető hatósági és orvosi közegekkel oly célból közöljék, hogy azok maguknak addig is, mig a fentidézett törvény életbeléptetése bekövetkezik, az eljárásról tüzetes tájékozást, és arról, hogy ez ügyben melyik közegnek mi a teendője s azt mi módon végezze, biztos tudomást szerzhessenek.

— *Iskola ügy.* A kassai kir. jog s államtudományi karnál az 1876. tanév, a folyó 1876. évi september 1-én, veendi kezdetét, és pedig oly móddal, hogy 1-ör, september 1-től—15-éig az alap-és államvizsgálatok fognak tartatni, 2-ör, september 9-étől egész 16-áig bezárólág az 1876-7. tanévre való beiratások fognak eszközöltetni; 3), september 18-án megkezdetnek a nyilvános előadások. Kassán 1876. augusztus 3-án az igazgatóság.

— *A m. kir. pénzügyministeriumtól* felhivatnak mindazon bejegyzett cégü papirgyárosok és papirkereskedők, kik üzletüket legalább három év óta gyakorolják és a m. kir. állam-nyomda papirsükségletének, 1877-ik évi, január hó 1-től kezdve, félévi felmondás kikötésével, három egymás után következő éven át leendő szállítását elvállalni ohajtlják, miszerint 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli ajánlataikat f. évi aug. hó 31-én, déli 12 óráig a m. kir. államnyomda igazgatóságához (Budapest vár 140 sz. a.) lepeeséltelve „Papirszállítási ajánlat“ felirással annál bizonyosabban nyujtsák be, mint-hogy ezen záridőnek letelte után, ajánlataok többé el nem fogadtatnak. Minden ajánlat kizárólágosan csak a m. kir. államnyomda által díjmentesen ki-

*) Neki köszöni lapunk „A magyar óda története“ című érdekes értekezést. Szívvel örülnék előmenetelének. Szerk.

